

De Amazone achter de Andes

Peru staat bekend om zijn koloniale erfgoed en Inca-routes, maar ook het Amazoneregenwoud, dat zich achter de pieken van de Andes uitstrekt, herbergt veel goeds. Een verrassend comfortabele reis door de stomende wildernis.

Tekst & fotografie: Jurriaan Teulings

Iquitos, de hoofdstad van de Peruaanse Amazone, is een beetje een rariteit. Met bijna 400.000 inwoners kun je het geen dorp noemen. Toch is de stad niet over land te bereiken. Drie dagen op een vrachtschip door de jungle is echt geen pretje – dus wie naar Iquitos komt, die vliegt. Eenmaal aangekomen is er slechts één weg die de stad uit leidt: 100 kilometer de jungle in, tot het plaatsje Nauta. Daar vloeien twee rivieren samen: de Marañón en de Ucayali. Samen vormen ze de Amazone.

En waar de Amazone begint starten wij onze dag met een picknick. Op skiffs. De broodjes met tomaat en kaas die we krijgen uitgedeeld zijn een beetje simpeltjes. Goed, daar gaat het natuurlijk niet om. Het gaat om het idee dat we hier aan het begin van 's werelds machtigste rivier dobberen. Maar toch. Aan boord van Delfin II – de luxe riviercruiser die verderop op ons wacht – zijn de afgelopen drie dagen uitgebreide lunches en diners voor ons bereid, met witte handschoenen geserveerd op rijk gedecoreerde

**De luxe
riviercruiser
Delfin II.**

Suite aan boord van de riviercruiser Delfin II.

tafels. Dus we zijn wel een beetje verwend. Met onze airconditioning, ons restaurant, onze lounge en onze bibliotheek. Met onze suites, met onze kingsize bedden, onze badkamers met biologisch verantwoorde zeepjes en onze gym. Hoe bizar het ook eigenlijk is, zo'n schip van luxe en privilege, dobberend door de groene wildernis, op een chocoladebruine rivier – je went er snel aan. Een Amerikaanse passagier prijst de houten stoelen op het panoramadek. 'In de Hamptons leg je daar al snel 1600 dollar voor neer.'

Checklists

Niet dat we niet ook een beetje hebben gesurvivald. We zijn nota bene met kajaks een zijriviertje op gepeddeld. Pas aan het einde werd ons verteld dat het in het water om ons heen krioelde van de piranha's. Om te laten zien dat dat geen geintje was werd er voor de grap even naar gehengeld. Stukje biefstuk aan het haakje en hap, binnen een paar seconden beet. En de oevers bleken vol krokodillen te zitten. Kleintjes, dat wel. Na zonsondergang lichtten in het schijnsel van de scheepslampen aan de oever overal oogjes op.

Er zijn checklists. Eentje voor

vogels en eentje voor zoogdieren. Zo kunnen we bijhouden of we in de afgelopen dagen wel alles hebben gezien, en krijgt de ontspannen reis toch nog een klein wedstrijdelement. We vinken af: kalkoengieren, een vale reuzen-nachtzwaluw, witte reigers en moerasbuisziers. Luiards, doods-hoofdaapjes en tamarins. Wat we niet meteen zelf spotten wordt aangewezen door gids Javier, en zo nodig van gemakkelijke feitjes voorzien. Zo staat de moerasbuiszied bekend als een 'mama vieja' (letterlijk: oude mamma) omdat z'n roep komisch veel lijkt op die van een krijsend omaatje. De echtparen van ara's die we samen de rivier zien oversteken blijven elkaar hun hele leven trouw. De roze Orinocodolfijnen in het water om ons heen zijn zo primitief dat hun evolutionaire sprong in het water nog niet helemaal voltooid is. De voormalige landdieren hebben nog een nek, en geen rugvin.

Het educatieve element houdt de passagiers ook tussen maaltijden en excursies door bezig. Wie het te warm krijgt op het panoramadek kan zich terugtrekken in een lounge met airconditioning, waar het personeel regelmatig presentaties houdt over flora en

Pas aan het einde wordt ons verteld dat het in het water krioelde van de piranha's

Piranha's slaat u met een stukje biefstuk gemakkelijk aan de haak.

fauna van het Pacaya Samiria – het 20.000 vierkante kilometers tellende natuurreservaat om ons heen. Zo wordt er een documentaire vertoond over de wereld onder de waterspiegel, die zich jaarlijks, als de Mara  n en de Ucayali buiten hun oevers treden, over het hele reservaat verspreidt.

Het overstromingsbos tussen de twee rivieren is in miljoenen jaren geëvolueerd tot een uniek ecosysteem, waar onder andere de 'paiche' gedijt, een reusachtige zoetwatervis, die met zijn drie meter groter is dan voornoemde dolfinen. Hoezeer het water stijgt kunnen we zien aan de hoogwatermarkeringen in de boomstammen langs de oever – zes meter boven het huidige niveau.

Hoewel de Delfin II ons dieper in de wildernis brengt dan elke andere toeristische optie, ontbreekt er nog een degelijke kennismaking met het Amazoneregenwoud van binnenuit. Daarvoor moeten we in het zuidelijke gedeelte van de Peruaanse Amazone zijn, dicht bij de grens met Bolivia, rond het plaatsje Puerto Maldonado.

Opnieuw blijkt de reis niet simpel. Zelfs de snelste route van Iquitos naar Puerto Maldonado voert twee keer de Andes over, via

de hoofdstad Lima en de oude Inca-metropolis Cuzco. De drie korte vluchten geven een impressie van de enorme diversiteit in het landschap – van de woestijnen aan de kust tot de besneeuwde vulkaantoppen van de Andes.

Op de laatste vlucht is te zien hoe het machtige gebergte voorbij Cuzco plotseling duizenden meters afdaalt naar het intens groene Amazonebekken. Het gebergte is als een reusachtige muur, die het stomende oerwoud van de kurkdroge kust scheidt. Vanuit het vliegtuigraampje is goed te zien hoe aan de oostkant een tropische wolkendeken tegen de hoge pieken aan schurkt.

Wildspotters

De oceaan van groen onder dit wolkendek geeft pas op het laatste moment het kleine luchthaventje van Puerto Maldonado prijs. Na de landing volgt nog een rit van een uur, en een boottocht van 45 minuten over de Tambopata-rivier, voordat we kunnen inchecken bij Posada Amazonas. Deze ecolodge bevindt zich midden in het bos. Het is een verzameling van dertig kamers op houten platformen, die wordt gerund met hulp van de leden van de

inheemse Ese-Eja-gemeenschap van Infierno.

Het uiteindelijke doel is het management en eigendom volledig uit handen te geven aan de gemeenschap, zodra er genoeg dorpelingen zijn opgeleid tot gidsen, schoonmakers, managers, technici en masseurs, om de lodge zelfstandig te kunnen besturen.

'Aanvankelijk wilde iedereen vooral achter de bar staan', vertelt Patricia Deza Oviedo, manager van Posada Amazonas. 'Maar het blijkt dat de opleiding tot gids ze het makkelijkst afaat. Vooral de jagers hebben de zoekende biologen en ecologen van Amerikaanse universiteiten vermeld doen staan met hun uitgebreide kennis. En ze zijn natuurlijk ook heel goede wildspotters.'

Opvallend genoeg zijn er nauwelijks muggen, wat het mogelijk heeft gemaakt om de kamers met een zeer open structuur te bouwen, waarbij de muur aan de kant van de jungle weg is gelaten. Dit alles om zoveel mogelijk het gevoel te creëren dat je als gast midden in de jungle slaapt – gewoon, als een van de apen, maar dan wel met douche en wifi. Als we vlak voor zonsondergang een wandeling maken naar een dertig meter

De cabana's,
oftewel hutten, van
Inkaterra Reserva
Amazonica.

hoge uitkijktoren krijgen we een voorproefje van de biodiversiteit van dit gedeelte van het Amazone-regenwoud.

De weg naar boven, over de trappen van de smalle schacht, die met metalen kabels aan de grond en nabije bomen bevestigd is, voert langs de verschillende lagen van de jungle, die telkens aparte habitats vormen. Eenmaal boven bevinden we ons in het dichtstbevolkte deel van de jungle: het bladerdak. Tussen toekans, apen en ara's zien we de zon langzaam in een groene oceaan van bladeren zakken.

Ook de volgende bestemming in de omgeving van Puerto Maldonado, het 'eco-luxe' Reserva Amazonica-resort, biedt haar gasten de mogelijkheid zich tussen de boomkruinen te begeven. In dit geval zijn er rond boomstammen diverse platformen gebouwd, die met loopbruggen aan elkaar verbonden zijn. Het resort bevindt zich aan de oever van de Madre de Dios-rivier, in een stuk jungle dat kan bogen op de grootste biodiversiteit ter wereld. Alleen al op het terrein van de lodge zijn

540 vogelsoorten gesignaleerd. Die zijn desnoods vanaf de bank te spotten, op de bovenverdieping van het hoofgebouw.

Vuistgrote spinnen

Op het 'à-la-cartemenu' van excursies staat een nachtelijke wandeling door de dichte jungle die het resort omringt. Hierbij gaat veel aandacht uit naar een minder gewaard aspect van de lokale biodiversiteit: spinnen. En dan vooral de tarantula's, die 's nachts actief zijn. Wie er niet van houdt, kan zich beter verschansen in zijn of haar hut, want het blijkt ervan te krioelen.

Het licht van onze lantaarns gaat langs vuistgrote spinnen op de stammen om ons heen. Ze zijn ongevaarlijk, maar als onze gids aankondigt een 'chicken tarantula' uit zijn hol te gaan lokken zetten we instinctief een stapje achteruit. Het valt mee. De bijnaam van de spin verwijst niet naar de omvang, maar naar het gedrag van de jongen, die hun moeder net als kuikentjes overal volgen – bijna schattig, maar toch niet helemaal.

Als we een paar honderd meter

verder gezamenlijk een minuut lang onze lantaarns doven is het alsof een bezield duisternis ons omarmt. Bij gebrek aan visuele prikkels krijgt het concert van krekels en kikkers in de groene kathedraal van het regenwoud de bezwerende kracht van een mantra.

Zelfs in die luttele minuut dringt zich een bijna onontkoombare meditatie over eigen nietigheid aan ons op. Achter ons ligt het kleine stipje van modern gerief, met gazonnetjes en wandelroutes, en vóór ons een onafzienbare wildernis, zo groot als de continentale Verenigde Staten, slechts begrensd door de Atlantische Oceaan.

Als de lantaarns even later een voor een aanfloepen is het zonneklaar waar onze natuurlijke habitat zich bevindt. Gelukkig is die slechts een paar minuten van ons verwijderd, en staat de wijn er al koud.

Jurriaan Teulings reisde op uitnodiging van het Peruaanse ministerie van toerisme, dat geen inspraak had in de totstandkoming van dit artikel.

Exotische flora
en fauna van
de Peruaanse
Amazonie.

Reiswijzer Peruaanse Amazone

Een reis naar de Peruaanse Amazone begint in **Lima**. Directe vluchten vanaf Amsterdam met KLM (12 uur en 40 minuten) zijn verkrijgbaar vanaf €657 en €1798 in businessclass, te boeken via *klm.com*. Vanaf Lima vertrekken diverse binnenlandse vluchten naar onder meer **Iquitos, Puerto Maldonado** en **Cuzco**.

Luxe, op maat gemaakte reisprogramma's kunnen worden geboekt via **Coltur Peru** (*colturperu.com*). Of neem direct contact op met hun specialist Ylan Chrem, *ylan.chrem@colturperu.com*.

De in het artikel genoemde accommodaties werken vaak met all-inclusivetarieven voor een aantal dagen. Een **Amazona-cruise** bij Iquitos, van vier dagen en drie nachten aan boord van de Delfin II, begint bij circa €2700; zie *delfinamazonacruises.com*.

In Puerto Maldonado kost een programma van twee dagen en drie nachten €440 p.p. (\$493) bij **Posada Amazonas**, zie *perunature.com*. Een gelijksoortig verblijf in het nabije, luxueuzere maar iets minder intieme **Reserva Amazonica** kost €483 per persoon (\$541); zie *inkaterra.com*.

Verblijf op 3400 meter

Cuzco, hoog in de Andes, tussen Lima en Puerto Maldonado, is zo'n stad die je zijn toeristische inslag moet vergeven. Niet alleen is dit hét vertrekpunt voor een bezoek aan de topattractie van het continent – **Machu Picchu** – maar ook het koloniale centrum zelf, dat gebouwd is op de fundamenten van een Inca-stad, is van een sprookjesachtige schoonheid, waar zelfs de grootste invasie van slome toeristen geen afbreuk aan kan doen. Zeker niet als er wordt gelogeerd in **Belmond Palacio Nazarenas**, het mooiste luxueuze hotel van de stad, dat gevestigd is in een gerestaureerd nonnenklooster op een steenworp afstand van het centrale plein. De suites zijn elk voorzien van

een **butlerservice**, wat onder andere betekent dat u er niet eens uw eigen bagage hoeft uit te pakken. Wel zo handig bij een kort verblijf op 3400 meter: alle kamers worden van extra zuurstofvoorzien, zodat de verschijnselen van een milde hoogteziekte, die zich vaak in de nacht manifesteren, geheel kunnen worden voorkomen. De goedkoopste tweepersoonskamer is er beschikbaar vanaf €485 per nacht. Voor meer informatie en reserveringen zie *belmond.com*.